

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
EKAMP TE ZEISTE

L.J. DELREZ. DEROUX. LORENT. QUINTENS. VERBIST. OPSTELRAAD

ALLE DHGEN :
VAN 9 TOT 11 U: IN
ZAAL XVIII :

ALLE BRIEVEN WORDEN GEZONDEN NAAR HET
REDACTIE-BUREEL: L.J. DELREZ KAMBODE-ZEIST
HOLLAND

DE ABOONNEMENTEN BEGINNEN MET DEN 1STE VAN
IEDERE MAAND - - - - -

ABONNEMENTSPRIJS: 75 CENTS VOOR 3 MAANDEN

DE DOOD VAN YPER

DOOR CAESAR GEZELLE

De Heer L. Veen heeft aan de redactie van "Vrij België", de toelating verleend een uitbreid over te drukken uit het recent werk van Caesar Gezelle. "De Dood van Yper". Het volgt uit het 6^e en laatste hoofdstuk: "De doodstug". Lat eerlang van de pers komt, ontbreken wij van...

"Vrij België.."

...Dien avond, 't was den Donderdag voor Allerheiligen, kwam ik van de vesten langs de Meenstraat naar huis. De toestand was al niet meer geruststellend; van op de brug aan de Prinselpoort hadden we de bommen der Duitsers, op een paar honderd meters van ons een ontploffen in de verdronken weën.

In het college, voornamaan de Meenstraat; waren Highlanders ingekwartierd; twee officieren stonden aan de ingangspoort in rustig gesprek en, juist al voorbijstappend, hoorde ik eenen van de twee zeggen:

"They'll shell us out of this town all right.."

Dit was al somber nieuws! Op de leest was 't nog altijd hetzelfde geweel van paarden en wagens, maar de twee Engelse wachten waren weg van voor de deur der Van Doorne's, de staf der Engelschen was dus vertrokken! Wederom slecht voorleiken..

Thuis vond ik den Engelschen krigszaalmoezenier, die elken avond kwam zijn pijp rooken; deren heer had bij zijn protestantschen en tegensoot nie gebracht. We praatten over bommen en bombardement, en hij zeide onder andere:

"'t Kan wel gebeuren dat een verdoolde bom over de stad komt, en 't ware jammer om de paniek, die dit onder de bevolking zou kunnen veroorzaiken.. Ge zoudt re indien ge ze éérmaal gehoord hadt, wel verkennen aan 't hiedje, dat ze singen, als vliegend door de lucht."

Achterby bootste hij een gehuil na, als van eenen keernhond in 't helder maanlicht.

Daarna praatten we weer van andere dingen. Binst den nacht die daaraop volgde, omstreeft elf uur, droegende ik dat ik eenen hond hoerde huilen, zoo precies 'tzelfde als ik 's avonds van den astmoeder gehoord hadt..

- Maer het huiw af al zwakkend, en werd een getier, zoo ijzig en zoo nabij als wilde het tegen mijn kammer, venster openkleppen.. Het kletterde op, met eenen slag, die gansch het huis deed alvarenen en verscheidene vensterruiters op de straat in stukken rinkelen.. Met dien slag was ik wakker: ik bleef enige oogenblikken liggen, terwijl het bloed hamerde tegen mijne slapen van 't verschot..

Ik wachtte, en nu laggen er voorzeker veel al, zoo in de stad te wachten.

Eenige minuten gingen voorbij, stil als in een graf.. De duisternis was dik, en geen mensch die zich werde in huis of op de straat..

Een doffe kanonslag in de verte en daarop weer dat hondengehuib.. "Ge zult te verkennen aan 't hiedje.. had mijn Engelschman geroep.. Eer ik tyd had tot verder gepins, schokte geheul ons gewest met zulk een vervaarlyke ontploffing, alsof de donder te midden ons huis ware gevallen.. Buiten ritst 't op de straat steenen, en rinkelde 't, als viel er een regen van metalen scheffers..

Ik sprong te been en had moeite om mijn zinnen te gelooven, ik had willen twijfelen aan 't geval dat wat gebeurde, de waarheid wegduwen, en bewinden dat het geen waarheid was.. Doch 't was slechts te weinig.. De huizingen stonden zijn haastig uit hun bed gesprongen, en loopen radeloos over en weer.. Buiten gaan deuren open en slaan weer toe; een paardengespan rijdt te vlieh te door de straat.. Verders de donkere nacht..

Hoe het elders ging wet ik niet, maar toen de volgende bom afkwam, dat ons gebuurtje vijf of zes huis, geknallen bijen, verscholen onder 't gewelf van een grooten kelder.. Dat gewoon kanongebulder dat sedert dager om de stad hangt, als het gronnemelen van een onweer, dat niet afbreken wil, had als bij afspraak, opgehouden, de nacht was akelig, stil, alsoondiekel alleen te laten braken, die elke vijf of zes minuten eenne ware bom op ons afging.. Wij zaten tussen bakken en biervaten met ons hoofd op onre handen en onre armen op one knieën gezeten.. - Nog eens berst het los, dat uit de verte, alsof het monsteringewand van den gardschoot hakte; nog eens komt het doodelijk gehul zwakkend op ons af, en allen, uit ingeboren berouigdheid voor ons leven, uit natuurlijk angstgevoel, steken we onre schouders op.. De slag weerdavert, 't huis waggelt boven ons, vensters horen we in scherven vliegen, doekammen tegen de steenen rammen, puin en steengruis maar beneden storten, en daarna was 't weer doodstil..

Voorbij dus ook deser heu! We zijn gespaard! Allen!

Waar mag ze nu ingestoken zijn?.. En de volgende bom!.. Is ze voor ons niet?.. Hal 't huis boven ons instorten?.. Hal 't in brand vliegen?.. en zullen we verstrikken hier in den kelder?..

Al die gedachten staan als de bliksem door 't gemarteld hoofd: iemand staat op, en tast aan 't keldergat om te zien of we aldaar niet kunnen.. En weer gaat de doffe kanonslag in de verte..

Nog een?.. Reggen we, met twee drie te gelijk, 't gehuil maar in wijden boog over ons en graat de ontploffing dragen ievens buiten de stad..

Zoo werd het bij middernacht en dan hield het schieten op..

Wij hoopten dat 't daarmee zou gedaan zijn, het overige van den nacht bleef alles stil..

Den volgenden dag kwamen de menschen als uit een waren droom.. Er waren dodden, er

waren gekwetsten; in verscheidene huizen en gebouwen, waren gruwelijke gaten geschoten.. 's morgens herhaal het krijsverkeer zijn drukken gang..

LETTERKUNDIGE KRONIEK

HUGO VERRIEST

Hugo Verriest is pastor te Ingoyghem, het dorp, dat daar in de weelderige West-Vlaamsche streek zoet rustig in zijne weelde en prael, in een zee van groene weiden en golvende heidevelden ligt, en waar ook Sint-Stevens zijn bekendelyke lysernest heeft opgebouwd. In dat verlaten dorp, te midden van de velden, daar woont de broeder van de kudde, de goedertieren beheerde der eenenvoudige lieden. Iedere zondag, spreekt hij in de kerk van Ingoyghem voor eenige boeren, en nochtans, wie kent in België en in Holland den gevieren spreker Hugo Verriest niet? Overal heeft hy gesproken, gelijk hij zelf zegt "tijn eigen levend Vlaamsch", en om den stillichen dorpspastor te horen, kwam de verfijnde bevolking van steden en dorpen saam, om hem te horen, spreken over Vlaanderen over zijn Vlaamsch volk dat hij door en door kent, voor wie hij altijd zijne beste krachten veil had, en mi nog; om met hem te juichen, te weinen. Wie kent Verriest niet? "Een flinke sterke, gave mensch?"

Hij werd geboren te Peerlyk bij Torhout op 25ste November 1840. Na eenigen tyd de lessen van den dorpsonderwijzer bijgewoond te hebben, werd Hugo Verriest naar 't klein Seminarie van Ronsele gereikt, waar nog in opvoeding en leerling de achtstemmtheade heerschte. Maar pas was Verriest een tydje te Ronsele, of Gerelle trad op. Met het onderwijs, de opleiding van Gezelle staan wij allen bekend, want ieder der mannen van de heerbende van Gerelle liet zijn eigen spoor achter in de Vlaamsche wereld; denken wij slechts aan Karel de Gheldere, Karel Callebert, Gustaaf Verriest.

Over Gerelle's onderwijs zegt Hugo Verriest zelf:

"Wij leefden, wij rechtten ons, wij waren presch, wij waren sterk en schoon, en droegen door het leven.. het jubelend gewel van eigen woord van eigen kunst van booger egen leven!"

Wat heeft professor Gerelle gedaan? Een wereld van valschaad buiten gezet. Een wereld van waarheid en schoonheid bruijen gebracht!

In 1864 werd Hugo Verriest tot priester

gewijd en na een tijdje professor geweest te zijn te Brugge ontving hij zijn benoeming van professor van Poësie in 't klein Seminarie te Rouslaere, waar hij zelf de bekroende lessen van Gérelle had bijgewoond. Het was weer het frisse leven, dat door de onderwijszalen stroomde. Waar vroeger Gérelle doceerde, was 't nu Verriest, hij zette Gérelle's werk voort, verbleedde het, en verspreidde zijn traditie. Rond Verriest stonden zijn studenten geschaard, een keurbende, het erelegioen van West-Vlaanderen welke hij bordacht heeft in zijn "Vlaamsche koppen", waarschijnlijk voornaamsten: Gilbrecht Rodenbach, Constant Eeuwens, Renat Adriaens, Karel Watteau, Alfred Vensterraad, Delpen van Caene.

Jan professor in Poësie, werd hij bewaker vervolgens professor in Rhetorica aan hetzelfde College, daarna overste te Yper, van waar hij verplaatst werd naar Wacken als pastoor, maar leeft hij in de stille pastorie van Ingoyghem, onder de eenvoudige landelijke lieden.

Ookhoewel hij ons niet veel gedichten schrijft, toch moet Hugo Verriest een fijnwesend dichter genoemd, en ware het niet de stijgende beweging zeker had hij een groter poëtisch werk opgebouwd.

In de gedichten welke wij van Verriest bewaren, ligt een stilte weemoed, zachte reine melancholie, het is niet de sterke sture poësie, de noerie met hevige ontroeringen en mannelijke verontwaardiging van Rodenbach, - geen machtige boren, geen daverend trommelgeroffel of schetterend trompetgeschal bij Verriest, maar stil-klagende weemoed, zachte melancholie. Hoor maar eens even de eersten verzen van zijn "Wondstilte".

't Koest laat, en't zwijgen zinkt met stilten avond neder.

En stille, de wond dringt me in't eindloos diepe hert.

En't eindloos herte, moe van't wentelen weg en weder staakt 't wentelen, en rust, in stille zoete smert.

Het is niet de schrynende gewrongen pijn, gelijk sommige modernen ze uitschreeuwen, maar de zachte zoete, klagelijke melancholie.

Doch als voordrachtnaar bijzonderlijk is Hugo Verriest bij ons gunstig gekend. Wie in België kent hem niet welke Hollander heeft hem niet gehoord bij zijn triomfalistische rondreis in Holland. Hij is niet de machtige redenaar bekwaam aan wie ook het hoofd te bieden in een stormachtige discussie, maar wel de lieflijke spreker, die de toeschouwers met zijn gekant betovert, de fijne prater, die met zijn klare soepel stem, de toeschouwers van ontroering kan doen weinen, die ze met den gloed en de begeistering van zijn woord kan doen jubelen en doen juichen.

Welke taal berigt Verriest? Voor hem is het West-Vlaamsch, de sprake van zijn volk, de levende taal. Die taal opheldert

legt hij zelf bloot in zijn voordracht "Leven en dood". De schoonste taal, zegt hij, is de taal die best kan in het woord, al de aandemingen van het hert met miljoenen tinten en kleuren kunnen bestaan.

Wel buiten West-Vlaanderen, en moet ik niet gaan, om de wonderbaarheden in het Vlaamsch te vinden.

Als blijvend werk schenk ons Hugo Verriest - Regenboog - Drie geestelijke voordrachten Vlaamsche koppen (2 delen) - Op wandel - hij werkte mede aan de tijdschriften - Van nu en straks - Biekorf - Dictische Karande en Belfort - De Vlaamsche Klugge en nog meer.

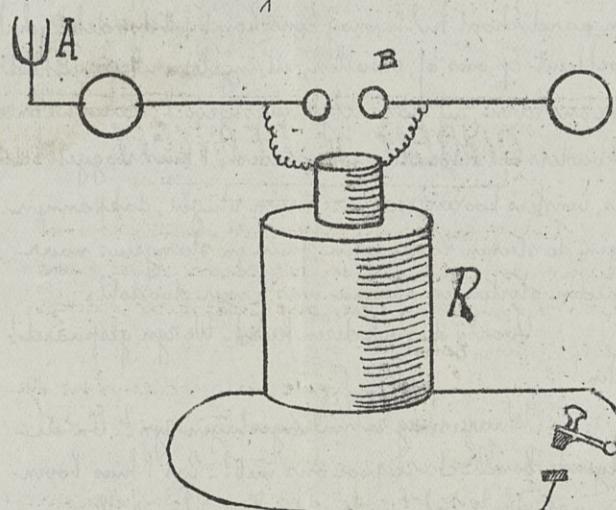
- Terhengen mag hij zich, meer dan iemand, zegt van hem G. de Ridder, nu in den Avond van zijn leven, over 't heerlijke gelukken van zijn heilige zending. Geveerde Beer en Meester, ons volk herleert, onze taal herbloeit, onze literatuur wast weer opnieuw met forschen groei, en rijpgras takken - Wie maar met hoogmoed op dat werk neer: in deel is er belangrijk in - Late nu een zaligend, genoegen voor dat gedegen werk ons hart doorreiken, met de zoetste geuren van onze schoone moederaarde, en regenend - wij in ons hant het onontwortelbare geloof aan onze liefde en aan onze dankbaarheid schiet - de wind van Vlaanderen strelend door onze grijze haren waren

K.Q.

DRAADLOOZE TELEGRAPHIE VERVOLG

Onderzoeken wij nu een post van draadloze telegraphie, in andere woorden, door welke toestellen kunnen die elektrische golven opgevangen worden en welke kunnen ze ontvangen. Zien wij eerst de uitzendpost.

Een krachtige elektrische stroom wordt in een bobyn van Rumskorf [®] gezonden, waardoor zijn sterkte in hoge mate toeneemt.

De antenne der bobyn staat in verbinding met twee bollen B, waartussen de elektrische vonken moeten ontstaan, nadig om de golven te wezen te brengen. Een der bollen leidt naar de antenne A, welke een belangrijk deel daarstelt voor het toestel.

De antenne wordt altijd zo hoog mogelijk opgericht en kan verschillende vormen hebben, 't ry waterpas zoals te zien zijn tussen de masten der scheepen, 't ry rechtop zoals bij den Eiffeltoren te Parijs.

Van daar uit vliegen de golven het luchtruim in en nu wordt het raakre op te vangen. Ons oog, zoogvoelig aan lichtgolven, is nochtans

totaal weerbaar aan elektrische golven. Er moet dus een nieuw rinting uitgedacht worden en dit wonderbare werk is verwezenlykt geworden door den Transchen geleerde Branly.

Hij merkte op dat het ijzerijsel, het welk in gevonden omstandigheden bijna geen elektrischen stroom doorlaat, onmiddelijk geleidend wordt, zodra een elektrische golf het komt treffen.

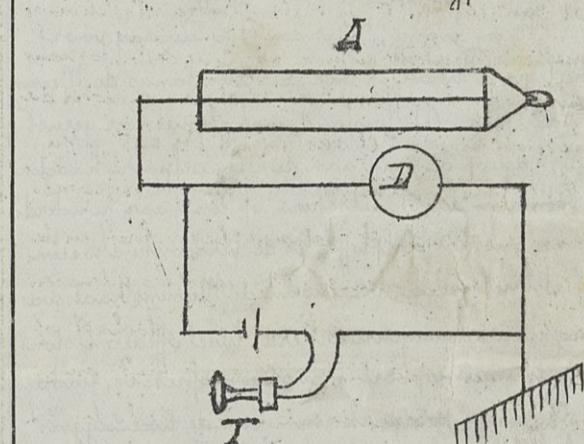
Nemen we dus een glazen buis gevuld met ijzerijsel en schakelen wij het in een stroom.

De buis laat de stroom niet door.

Staat nu een elektrische golf door de lucht, dan strijkt ze ook over de buis, waardoor de buis geleidend wordt en den stroom doorlaat. Maar indien we nu een klein tikje geven op de buis dan houdt de stroom onmiddelijk op. Deze schok wordt verwezenlykt daareene kleine magnet, die een hamerje aantrekt, iedermaal de stroomgesloten wordt.

Op het huidig oogenbliek gebruikt men veel de korst die zich op het kristal in de natuurwarmt en welke dezelfde eigenschappen als de buis met ijzerijsel bezit en daarenboven geen afslappie nodig heeft. Dene toestellen noemt men detectors.

Wat wat bestaat nu een ontvangst?

Hij bestaat vooral uit een antenne A om de golven op te vangen en een detector D om te kunnen bestrijken. Dene twee stukken staan ingeschakeld in een elektrischen stroom en een telefoon T. Zodra een golf de antenne komt treffen wordt de detector geleidend en loopt de stroom langs de telefoon die een doorgang schakelt hooren. Wanneer nu die golven op het uitzendstation geregeerd worden naar een overeengekomen alfabet, dan hooren we in den telefoon derzelfde teekens en weten wij dus ook de woorden die ze beduiden.

Wordt vervolgd
J.B.

BRIEF VAN AMARYLLIS BANK

Crotte &c. am 20/4 - 16

Mijn Beste K....

Muw schrijven van 17^{den} dixer in welstand ontvangen; bedank dese honderd vrienden die mij door uwe tuschenkomst hunne groeten hebben toegezonden.

Maar u zegt mij daarin dat ge in de Perseverant, en dat kan ik nu maar moeilijk aannemen; ik dacht dat zulke toestand ten uvent niet kon bestaan.

Ik denk, myn beste, dat gij me weer blauwe Bloemekens wijs maakt; want ik weet zeer goed dat uw crediet rond den 15^{den} soliedec wordt.

En ik moet het niet verbergen, onse vriend Gust

heeft het me nog zelf laatst geschreven dat er voor de mensen van uwen stand twee schoone dagen in de maand komen; den 2de en 15^{den}!

Gij doet me hartje als ge schrijft dat ge nu gedwongen zijt veertiendaag lang, uwe riem van een gaatje dichter toe te snoeren, en dit alle dagen nog!... Maar wat zal er dan nog van u over blijven!

Wat mag niet, hoor K... en daarom vind ik w gauw een wisseltje van vijf gulden.

Maar hoor eens, geen franse wendingen in uwen brief meer gebruiken hoor zoodals:

"Vense m' avoir l'amabilité de prêtre... en nog veel andere vyven en ressen.

En waarom de woorden "de prêtre" onderlynen ik ben in het geheel niet bang dat je me het geleende niet zult terug geven; gij houdt te veel van me niet waar

*Een lekkere kus van uw
Cimayllis*

HEER HOOFDOPSTELLER

Mag ik zo vrij zijn naar aanleiding van uw artikel in de "Kampbode" van 16de derzer, u om plaatsing van het volgende te verzoeken.

Er zijn inderdaad in het kamp vele beweeraars van het snelschrift, 't zij methode Tressot-Delamoy 't zij methode Duplogé en men meer die H.B. Joncaux en Hailler dank wijzen om de loffelijke pogingen die zij aanwenden aan het snelschrift te verspreiden. Snelschrift is het schrift van de toekomst, en zoals het gewone letterschrift, het oude beeldschrift en de hieroglyphen des Chinezen, Assyriens, Egyptenaren enz. heeft vervangen zoo ook zal het snelschrift, of liever in zuiver vlaamsch, het kortschrift, ongewone schrift verdwijnen en zoo niet geheel, dan toch in grooten deele verwangen.

Het kortschrift is pas geboren, het begint zich nog maar nauwelijks te ontwikkelen, en zie eens welke plaats het niet reeds heeft ingenomen. In onze bureelen is het reeds onontbeerlijk geworden. Ik zou hier verder kunnen uitbreiden, doch dat is myn doel niet.

Wat ik verlang, is alleen aan de Flaminjen te doen opmerken, hetgeen velen nog niet weten, dat zij in hunne taal wel iets beters hebben, dan uit andere talen overgenomen, en zoo goed en zoo kwaad mogelijk aangepaste stelsels. Er bestaat een stelsel dat zuiver Nederlandsch is, een stelsel dat ontworpen is door een nederlander voor de Nederlanders en degenen die de Nederlandse taal, als moedertaal spreken.

Het spreekt van zelf, dat zulk stelsel, voor de Nederlandse sprekenden, den voorkeur verdient boven gelijk welk vreemd stelsel, niet voor het Nederlandse gemaakt, en waarvan de aanspanning altijd op het ene of het andere punt te wenschen is. Men wel op, ik blameer geen stelsel, ik reg alleen dat, even als het voor een Franschman beter is een Fransch stelsel te nemen dan een Duitsch of een Engelsch die niet voor syne taal gemaakt zijn, het voor een Engelschman daavaa rou zijn een Fransch stelsel te kiezen. Zoo ook voor een nederlander, zolang voor 't Nederlandse geen eigen stelsel bestond, kon men wel niet wonder dan rich niet een vreemde aanpassing voor helpen. Nu er echter zulk een stelsel aanwezig is, een stelsel dat sedert jaren bewijzen van degelijkheid heeft gele-

verd, nu moeten de Nederlanders dus ook de Flaminjen die dezelfde taal spreken, den voorkeur geven aan het Nederlandse stelsel. Maar salmen mij vragen, wij Flaminjen spreken niet alleen Nederlandsch, wij spreken en schrijven evenveel Fransch, Engelsch enz. Kan dan dit Nederlandse stelsel ook op die talen worden toegepast? Heel zeker. Even goed als men een Fransch stelsel aan de Nederlandse taal kan aanpassen, kan men een Nederlandse stelsel op de Franse taal toepassen. Het aan het Fransch aangepaste Nederlandse stelsel.

Meer nog, de ontwerper van het Nederlandse stelsel heeft rekening gehouden met het feit dat Nederlanders en Flaminjen, meer dan enig ander volk, de modern talen, Fransch, Engelsch, Duitsch beoefenen, en in zijn stelsel is er dan ook naar getracht de aanpassing aan boven genoemde talen zoo gemakkelijk en zoo volmaakt mogelijk te maken.

Laat ik er nog byvoegen, dat reeds enkelen hier in het kamp, zich dit stelsel hebben eigen gemaakt en er zich uiterst goed mee bevinden; en dat er voor de heilhoppers opnieuw gelegenheid bestaat zich dit stelsel eigen te maken.

Een nieuwe leergang zal aanvangen begin mei. De eerste les zal gegeven worden Woensdag 3de Mei aanstaande, om 5½ ure, 's avonds, vakschool zaal XIII. Men kan zich laten inschrijven van nu af bij den zaalwachter dier zaal, ofwel bij ondergetekende.

Vlaamsche bureelbedienden, handelaars en alle Flaminjen die er belang bij hebben kortschrift te kennen, blijf niet achter; sel niet uit tot morgen wat ge vandaag kunt doen, want morgen moet eens niet komen.

En gij vlaamsche leerlingen, vlaamsche dagbladschrijvers, geestvoerde roeucelle maal het goede voorbeeld, uwe beloofing zal niet uitblijven.

Door van den leergang: Drie maanden.

Programma: 1: Kortschrift voor iedereen

2: Reporterschrift

3: Eigenlyke snelschrift.

1. en 2. zijn theoretische 3. Praktische lessen.

Met dank voor de plaatsing, Heer Hoofdopsteller

uwe verplichte

Raymond Steyaert.

ONDER DE DENNEN

Onopmerkend gaan we dagelijks met zaken om, die indien we ze in stilte eens aanschouwen wilden, ons zoete zielie genoegen verschaffen zouden.

Hoe dikwijls, zijn we, in onre sombere dagen, met gefaagden boccam, al onder het kommerrijke daar, ras, voortgegaan?

Het was of men het zoete vluchten wou om het bittere te gemaet te loopen.

Enieter eens,

hoe Willem Penning, nederlandsche dichter, spreekt over "Onder De Dennen,"

met hem zullen we droeven zoete droomen die heel beloven

Ecouter stanke zulien

Weemlen uit het mos,

Gouden staelen schuilen

In het diepst van 't bosch;

Sober zijn de kleuren

- maar wat kracht van geuren,

Als uit hooge lucht

Koeltjes nederkamen,

't naaldgewas doostroomen,

Zwellen in hun vlucht!

Zoete vogeltonen
Zeldzaam en verspreid,
Tempren de ongewone
Schemer - eenzaamheid;
Hoar uw stem weergaumen!
Liedren worden psalmen.
't Houd een vrye kerk:
waar, bij 't refix ruischen
Resonorgels bruisen
Vreemd aan menschenwerk.

Of er reën rollen
Prennen op een strand
Zoo door 't wonder-welle
Speeling overmand -
Staakt ge uw lied, en juicht gij,
Voelt ge u vry, en brigt gij
Met de denen 't hoofd;
Grootse dromen zwerven
Bin voor 't haagste leven
Heil is u beloofd!

HARDERWIJK

-- KAMP -- SCHOUWBURG --

Gedurende de twee Paschdagen hadden wij het genoegen van hier in onre ruime en prachtige kamps-schouwburgzaal, drie voorstellingen te hebben, van het groot drama in 5 bedijven (8 taferelen) "Deserteur," schryver Cesar van Camwenbergh van Kortrijk.

Pie swoering had bintengewoon seel bijval. Bij elke vertoening was de zaal proppende vol, meer dan drie duizend personen woonden de uitvoeringen bij. De Nederlandse en Belgische officieren waren sterk opgekomen.

Zelfs hadden wij het genoegen, van op de uitvoering van maandag (tweeden Paschdag) de tegenwoordigheid te bestrijgen, van den geachtēn heer generaal De Lannoy, den zeer sympathieken bewelhebber van het interneringskamp.

Trouwenvan geinterneerd, en burgerbevolking van Harderwijk, hadden ook runnichaats gebruik gemaakt van de toelating, om het feest bij te wonen. Schoon en beter gelukt feest kregen wij hier in 't kamp nog niet te zien.

Hulde en dank aan den Belgischen schryver, den heer van Camwenbergh, die den hoofdrol van "deserteur," op waartelyk boeiende en meesterlyke wyze vervulde.

De regisseur heer Jos Verlinden van Antwerpen (Belgisch geinterneerde), was in den rol van vader Segers (vader van den deserteur) waardelyk prachtig en meeslepend. Voor zijn krachtig en talent vol speelt uist hij al de kieschouwers te bocien.

Bijrollen en figuranten verdienen allen lof. Ook mogen wij den hoofdmachinist heer Achille Ryckaert niet vergeten, hy is waartelyk meester in zijn vak. De decors waren schoon en goed gelukt. Hoe een woord van warmen en hartelijken dank aan onre heer J. Polfliet, voor de kundige en talentsolle leiding van het symphonie-concert dat veel, ja zeer veel hij draegt, om dit schoon en gelukt feest opt te husteren.

De bedrieger te bedriegen is niet mooi, maar het doet goed.

Als wij na lange scheiding oude bekenden weer zien is er meestal evenveel te vertellen als te verzuigen.

SPIPPERINGSKENS

Elisabethsdorp: Zoelachende houten huisjes. Zoo een na den oorlog en dan alle menschelyk spricht nederleggende, zou ik kunnen leven als een rentenier op den buiten. (Slachtoffer van den oorlog). De moestuin is gansch in regel:

Een goede ingerichte groentenkweekerij.

Jeder bewoner zal een aandeel jonge planten krijgen om ze verder op te leiden. Later zal er een prijskamp ingericht worden voor de schoonste koolen, seldens enz. enz...

Dat is sprekt naar wensch. Zelen zullen alroo zich ontwikkelen om later hun moestuin te onderhouden na het ballingschap.

Kleine geschiedenis van eenen postregel.

Escalating om naar de onzen te schrijven in België, met bijzonderen postregel. De brieven vertrekken hoor sig terug. Heet niet van den "timber". Bepaalde zich tot eenne ruijpende verrassing en tot de hoop om den tweeden eens te kunnen gebruiken.

Pasachklothes: Van waar kwamen die zilverige tonen, die over het eenzame kamp, door een groen lentewindje, geslepen, zweefden.

Drie verschillende stemmen gelijk aan heldere weergalmen van pasach klothes kwamen ons bitter ballingschap verlichten.

Die geregende klothes kwamen nochtans van Rome niet maar van Den Haag.

Met eenvoud, doch sprekt, Breng ik hulde aan Mgr. Jeanne Chouillet, Mgr. Conckens en Mgr. Jan Konyenborg-Kempers.

Zijn het teekenen van regening?

Brachten zij ons den laatsten troost in onze droeve afondering?

Niets is volmaakt zonder drieerlust zijn:

- 1) Bereid zijn om lessen te volgen of te geven
- 2) Bereid zijn om naar 't front te gaan.
- 3) Bereid zijn om te sterven (het kan ons iedereen oogenblik overkomen).

Denkt er aan al lachende.

Om een Hollandsche meter te hebben:

Middelen van den "Chasseur".

In de berockershantoor, braaf zoals een bedden en stil als een muise nevens de toekomende schaammoeder zitten.

Bij het uitgaan, de pakketten schoon dragen, gelijk een gevuite knechtje. Het zaantje van de school afhalen gelijk een kindermaid.

De rol is afwisselend, maar de profijtjes zijn zoet en bestendig. Rol gespeeld door den "Chassieuri".

Stem van uit het kamp

My merend, wandelde ik 's namiddags op den grooten eenzaamen weg, tusschen de benken. Tusschen het stille boschgeboomte en struik gewas, onder het sombere takgewelf, ontwaarde ik, vanuit de verwijderde benoeste diepte een gerucht, door een trage zuidwest wind veroerd. Het was in de lucht een dof gegons dat uit de verte schreef op te rijzen. Was het de weergalm van een stijgend geruisch uit het kamp? Ik mymerde en my dacht de stem van medelijdende herkennen, een stem zuchtend uit banige harten. Jets dat gedurig rweerde!... Myne lotgenooten zag ik slenteren, zoo als ik ze dikwijls gerien heb. Het hoofd treurig naar den verren gerichteinder gericht, over prikkelhaag, over hei de en kruinen, zuchtend rich afvragend: "Hoe sou het myne dierbare gader zijn? Hoe met de kinderen lief?..."

Die stem, zeigt mij hun lijden en ook het myne En stormwinden vergagen die stem. Onze harten zijn moedeloos en verswelken gelijk bloemen zonder dageraad, gelijk het dorre gras zonder frisschen regen. Nu, geduld!... Dikke zwarte wolkendrijven voorbij... Er zal dan toch een einde aan ons, zwaar ballingschap komen.

Tan al wat ons dierbaar is, gescheiden spinder eenig nieuws ervan, lyd ik niet u, zoaals de tak die door stormwind van den stam ontruit wordt.

We lijden samen en dat verlicht. Vertel mij al eens uw leed, hier in de eenzaamheid van 't woud, ik zal u het myne vertellen, en troost zal tusschen ons komen. Want samen lijden, elkaanders leed mededeelen verlicht.

Einde komt er!... Gouden somestralen veranderen de dorre zandvlakte, die grijze heidegrond in bloemenpracht. Onze angstige harten, ons nevelachtig binnest, zal eens met kleurige vreugde bloemen door vredesrazen lustprijsel herschapen worden.

Kunt ge een geheim bewaren? Er staat in een eenzame plaats van 't kamp op de planken geschreven:

"De oorlog zal gedaan zyn den 16 Juli 1916 om 16 ure savorids."

Gardige voorzegging gestemd op malsche grond. 't Is beter de plaats niet aan te duiden, misschien zult u er wel bij toeval eens geraken.

Hervorming van België. Hoe dikwijls moeten we ons nog laten trekken. Wat willen zetoch van ons gezicht hebben?

Ze zullen er roo veel van afbreken dat we in België zonder gericht zullen naar huis loopen.

Flaamsch Gooneel "Leen my uw vrouw." Oom advokaat!... Zoals er dokters zijn voor kinderziechten zijn er advocaten voor kinderzaken... Ja, iedereen zijn vak!

Oorlogsmode! De vrouwen gaan nu kortgericht. Is het omdat een lange rok te veel kost of is het misschien uit "patriotisme" gelijk de "Highlanders"?

* Sterrenrijzen vult de rakhren

Die gouden schijven van het blauwe uitspannel willen ons genegen zijn met in het kamp neder te dalen. Spijtig, dat ze met door de wolken te dringen van hunne kleur verliezen. Ze verliezen alroo van waarde.

Er dat ze dan in onze zakken te recht kunnen is het maar een guldenschijfje meer.

VAN BOOM TOT GAZETTENPAPIER

In hoe korte tyd een ruimende groene boom kan worden omgevoerd in itselend garettenpapier, is onlangs in Engeland uitgemaakt.

Wijgens om 7.35 werden die bomen omgehoopt, en naar de papierfabriek ter plaatse gevoerd.

Gen. 34 leverden de machines de eerste rol papier af. De dichtesbynde drukkerij lag op een paar mylen vandaar en het papier werd per auto in de snelste vaart daaraan gebracht.

De personen werden te werk gesteld, en precies om 10 ure verhit het nieuwblad reeds de drukkerij.

Binnen 2½ ure was de boom uit het bosch, in de handen van het garetten lezende publiek.

Busticus

ALLE BELGEN KOMEN IN DE - - -

- CAFE BELGE -

UTRECHTSCHE STRAAT 42 AMERSFOORT

DRANKEN-BEEFSTEAK-OMELTTE-FRITES-ENZ

BESTE COASUMPTIES

DE EENIGE BELGISCHE BAKKERIJ

OP VISCHMARKT N° 11
(O.L.V. PLEIN)

SPECIALITEIT VAN BELGISCH
BROOD AAN 21 CENT DE KILOGR.

• B. NIEWEG •

FOTOGRAFISCH ATELIER

LIJSTEN-KUNST HANDEL EN VERDVER

ALLE SOORTEN MUZIEK INSTRUMENTEN

LANGE BEEKSTRAAT 2-4

RUIME SORTEERING FOTOARTIKELEN

CAFE BILLARD DER BELGEN

STANDRIES STRAAT 26

TEGENOVER HET S'ELISABETHZIEKENHUIS

EXPLOITAUTE Mad. VANDAMME

ERSTE KVALITEIT CONSUMTIE --

ZEGT HET VOORT

-- SIGAREN MAGAZIJN --

DE NIJVERHEID

KROMMESTRAAT 5. AMERSFOORT

TABAK-SIGAREN-GIGARETTE PAPIER GOU'DRON

LA +

SIGARETTEN IN ALLE SOORTEN VAN BELGIËS FABRIKAAT

DAN BEVEELEND

-- TH. P. A. KLAASSEN --

DANS MEESTER

H. BEURSKENS

UTRECHTSCHE STRAAT, 12
AMERSFOORT TELEF. 244.

HOEDEN EN PETTEN-HEMDEN-BOORDJES IN LIJNWAAD, IN PAPIER EN IN GUMMI. - MANCHETTEN-DASSEN-BRETTELLEN-HANDSCHOENEN-KOUSEN FLANELLEN - TRUIEN. ENZ-ENZ.

LUXEBROOD EN BANKEBAKKERIJ

= DE GULDEN KORENAAR =

ALLERHANDE SOORTEN BELGISCHE BROOD EN GEBAK

AANBEVELEND

H. KOMING EN ZONEN -

ARNHEMSCHE STRAAT 24 || BELGISCHE PERSONEEL

TEL: 91 AMERSFOORT.

LANDBOUWERS ---

DENK ER AAN NA DEN OORLOG DAT DE DRAL-

NEERBUIZEN VAN DE TUILERIES D'HAVINNES

BIJ DOORNICK, DE BESTE ZIJN

VRAAG ZE BIJ ALLE ERNSTIGE HANDELAARS

OF BIJ GEBREK HIERAAN, AAN DEN ALGEMEEN:

VERTEGENVOORDEIGER VOOR BELGIËN HOLLAND

BOGAERTSSTRAAT TE

THOUROUT (W.VL).

---</